

Grób Jezusa Chrystusa z 1530 r.

W 1162 roku Komes Jaksa herbu Gryf wyprawił się z pielgrzymką do Ziemi Świętej. Powracając z niej w 1163 roku zabrał ze sobą kilku braci z kanonikiem Marcinem Galusem, ze zgromadzenia zakonnego Stróżów Grobu Chrystusowego w Jerozolimie. Uczynił to za zgodą Patriarchy Jerozolimskiego Almeryka i ufundował im kościół i klasztor w Miechowie.

Pierwszy niewielki kościół wybudowany w Miechowie na ziemi przywiezionej z Jerozolimy, został konsekrowany przez biskupa krakowskiego Gedkę pod wezwaniem Grobu Pańskiego.

Miechowski zakonnicy nazywani byli Bożogrobcami, lub od nazwy miejscowości Miechowitami. Głównym ich zadaniem było szerzenie nabożeństwa do Grobu Chrystusowego i organizowanie pielgrzymek do Ziemi Świętej. Miechów jako siedziba Bożogrobców zyskał sobie miano „Polskiej Jerozolimy”, jako że sam był miejscem wielu pielgrzymek, szczególnie w okresie wieków średnich i nasilenia się wojen z muzułmanami. Miejscem do którego głównie udawali się pielgrzymi był specjalnie wybudowany Grób Chrystusowy.

Pierwszy drewniany kościółek szybko stał się zbyt mały, dlatego też już w roku 1235 proboszcz Henryk rozpoczął budowę nowego większego.

Nowy romański kościół został ukończony w 1293 roku i poświęcony przez krakowskiego biskupa Prokopa.

W 1379 roku w pożarze Miechowa spłonął także kościół. Odbudowa jego trwała aż do 1410 roku. Odbudowa była gruntowna - po rozburzeniu ruin spalonego kościoła wzniesiona została duża trzynawowa świątynia z elementami gotyckimi. W południowo - zachodniej części kościoła dobudowano wieżę zakończoną ostrym gotyckim dachem namiotowym.

Kościół wraz z wieżą i klasztorem ulegał wielokrotnym pożarom w latach: 1506 i 1745. Ostatni z nich był szczególnie dotkliwy; spaliła się wieża, drewniana dzwonnica, spłonęły złote ołtarze i organy.

Po odbudowie kościół zmienił całkowicie swój wygląd. Wieżę zakończono hełmem w kształcie ogromnej kuli na której przymocowano ogromny pozłacany podwójny krzyż Bożogrobców. Na wieży zawieszono po raz pierwszy dzwony, a na jej południowej fasadzie umieszczono zegar. Na dachu głównej nawy kościoła została umieszczona piękna barokowa sygnaturka. Kościół otrzymał piękny barokowo-rokokowy wystrój.

W dniu 15 lipca 1802 roku ksiądz biskup Tomasz Nowina - Nowiński, generał-przełożony Bożogrobców i proboszcz miechowski konsekrował go pod wezwaniem Grobu Bożego i św. Apostoła Jakuba Mniejszego. Rocznica tego poświęcenia obchodzona jest do dzisiaj w dniu 15 lipca.

W 1819 roku nastąpiła kasata zakonu Bożogrobców i od tej chwili do dnia dzisiejszego kościół pełni funkcję kościoła parafialnego pod administracją proboszczów diecezjalnych.

Wieloletnie starania proboszczów parafii miechowskiej o podniesienie rangi miechowskiej świątyni zostały uwieńczone sukcesem, kiedy to Ojciec Święty Jan Paweł II wydał breve

w dniu 10 kwietnia 1996 roku nominujące miechowski kościół do godności Bazyliki Mniejszej.

W dniu 3 listopada 1996 roku Prymas Polski ksiądz kardynał Józef Glemp uroczystie ogłosił w Miechowie papieskie breve i od tego dnia miechowska świątynia nosi zaszczytny tytuł Bazyliki Mniejszej.

Pieczęć Kapituły Miechowskiej

W uznaniu znaczenia miechowskiego sanktuarium oraz dla większego ożywienia kultu Grobu Chrystusowego w Miechowie, Biskup Kielecki ksiądz Kazimierz Ryczan wydał w dniu 24 grudnia 1997 roku dekret erygujący Miechowską Kapitułę Kolegiacką przy Bazylice Mniejszej w Miechowie.

Miechowska świątynia była w ciągu wieków wielokrotnie przebudowywana. Zachowała jednak średniowieczny plan zabudowy kościoła gotyckiego. Obecny jej wygląd to wynik przebudowy w stylu barokowym po wielkim pożarze w 1745 roku. Obecnie trwają prace renowacyjne mające przywrócić w miarę jak najwierniej wygląd świątyni po jej ostatniej przebudowie.

Wygląd dawnego herbu Miechowa wzorowanego na znaku Bożogrobców